

עפ"ג 1190/03/21 - עבד אלבטיחאת נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

05 מאי 2021 עפ"ג 1190-03-21
אלבטיחאת נ' מדינת ישראל

לפני כבוד סגן הנשיאה השופט אליהו ביתן - אב"ד
כבוד השופט דניאל בן טולילה
כבוד השופט יובל ליבדרו
המערער:
נגד
המשיבה:
עבד אלבטיחאת
מדינת ישראל

מהות הערעור: ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' השופט י' עטר), בת"פ 20675-02-20 מיום 21.02.21.

נוכחים:

המערער ובא-כוחו, עו"ד מוטי יוסף

ב"כ המשיבה עו"ד ערן צברי

פסק דין

המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע וגניבת רכב.

כתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו מתאר כי עובר ליום ה- 19.1.20 המערער קשר קשר עם אחר לגנוב רכב בתחומי מדינת ישראל ולהעבירו לשטחי הרש"פ. ובתאריך 19.01.20 בסמוך לשעה 23:50, המערער והאחר גבבו בצוותא רכב מסוג טויוטה לנדקרזר אשר חנה בחניון תת קרקעי בבנין בבאר-שבע, במטרה לשלול אותו מבעליו ולהעבירו לתחומי הרשות הפלסטינית.

הודאת המערער ניתנה במסגרת הסדר הטיעון בגדרו הסכימו הצדדים כי התביעה תעתור לעונש של 10 חודשי מאסר בפועל ורכיבים נלווים, וההגנה תטען לעונש כראות עיניה.

עובר לשלב הטיעונים לעונש, שירות המבחן הגיש לבית המשפט תסקיר על המערער. בתסקיר נסקרו נתוני המערער ונסיבותיו וצוין בין היתר כי המערער בן 23, נשוי ואב לילד בן שנה. מתגורר בשבט אבו רקייק סמוך לחורה. לדבריו סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות. החל לעבוד בגיל 17. שלל שימוש באלכוהול וסמים. מודה בביצוע העבירה אך מתקשה לקחת עליה אחריות. תיאר כי האחר שכנע אותו לגנוב את הרכב בתמורה לרווח כלכלי מהיר. שירות המבחן התרשם כי המערער מתקשה לבחון את אופן קבלת ההחלטות שלו, את מערכת ערכיו ומידת מחויבותו לחוק. והוא נוטה להשליך את האחריות למעשיו על אחרים, ולהפחית מחומרתם. שירות המבחן העריך את גורמי הסיכוי והסיכון של המערער, נמנע מהמלצה טיפולית על המערער והמליץ על הטלת מאסר בעבודות שירות.

התביעה סקרה את נסיבות העבירה ואת הענישה הנוהגת ועתרה להטיל על המערער 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

ההגנה הדגישה את נתוניו ונסיבותיו של המערער ועתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על המערער מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה משישה חודשים.

בית המשפט ציין כי טווח הענישה שהוצג על ידי הצדדים מתאים ומייתר את הצורך בקביעת מתחם העונש ההולם; עמד על חומרת העבירות; הערכים המוגנים; מדיניות הענישה הנוהגת, תוך הפניה לפסיקה; ונסיבות ביצוע העבירות. ציין כי המערער ביצע את העבירות לאחר שהוגש נגדו כתב אישום על עבירות רכוש שביצע בשנת 2016. נתן דעתו לדברים שהובאו בתסקיר שירות המבחן. והתייחס לצורך בהרתעת הרבים. ומנגד ציין את גילו הצעיר של המערער, הודאתו, ונסיבותיו. ציין כי הרף העליון של טווח הענישה שהוצג, מצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, ומבטא את מרבית שיקולי הקולא העומדים למערער. והטיל על המערער 10 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי, קנס בסך ₪ 1,500 או 10 ימי מאסר תחתיו, ופיצוי למתלונן בסך ₪ 4,500.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער טוען כי בית המשפט טעה כשגזר על המערער את העונש המרבי אליו עתרה התביעה; טוען כי קיים פער משמעותי בין המלצת שירות המבחן ובין העונש שהוטל, אשר מצדיק כשלעצמו התערבות ברכיב המאסר; מציין שהמערער צעיר ללא עבר פלילי משמעותי. עובד לפרנסתו. נשוי ובעל משפחה; טוען כי בית המשפט התעלם מנסיבותיו של המערער. וכי מאסר בעבודות שירות לא פחות קשה ממאסר בפועל; מציין שהמערער שהה במעצר בתיק זה במשך שבועיים. טוען שלא תצמח לחברה כל תועלת משליחת המערער למאסר. טוען שבמקרים אחרים בית המשפט קמא הטיל על מעשים חמורים יותר עונשים קלים יותר. ומבקש לקבל את הערעור ולהטיל על המערער מאסר בעבודות שירות.

ב"כ המשיבה טוען כי העונש שהמדינה הסכימה לעתור לו במסגרת הסדר הטיעון קל יותר מזה שנהוג להטיל במקרים דומים. ציין כי הרכב שנגנב יקר, ובהתאם לכך הנזק שנגרם ממעשה המערער. ציין שתסקיר שירות המבחן על המערער איננו חיובי. וביקש לדחות את הערעור.

לאחר עיון בכלל החומרים הנוגעים לענין ושמיעת טיעוני הצדדים, החלטנו לדחות את הערעור.

כלי רכב הם רכוש יקר וחשוב וגניבתם גורמת נזקים כלכליים חמורים לפרט ולחברה, לצד עגמת נפש רבה וטרדה גדולה לקרבן העבירה ותחושת אי מוגנות של הציבור.

ההיקף הגדול של גניבות הרכב והמשמעויות הנגזרות מכך, הביאו לחקיקת סימן ה-1 בפרק י"א בחוק העונשין, שכותרתו "עבירות בקשר לרכב", והעונשים שהמחוקק קבע לעבירות אלה חמורים מהעונשים הקבועים לעבירות הרכוש הכלליות.

בית המשפט העליון קבע פעמים רבות שיש לראות בעבירת גניבת הרכב כמכת מדינה ולהחמיר בענישה המוטלת עליה.

"צדקו הערכאות הקודמות כשאר סיווגו את העבירות שביצע המבקש כ**עבירות בעלות חומרה יתרה**, הן בשל הסכנה הגלומה בהם לשלום הציבור והן בשל העובדה כי **גניבת כלי רכב הפכה להיות "מכת מדינה"**. -"

רע"פ 1123/18 אשרף דבארי נ' מדינת ישראל (14.03.18)

"פעמים רבות עמד בית משפט זה על חומרתה של עבירת גניבת הרכב, בה הורשע המבקש, הגורמת נזק מידי לבעל הרכב וכן נזק כלכלי רחב לציבור, ובהתאם על הצורך לנקוט בענישה מחמירה במקרים אלו (ע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (03.08.2014); רע"פ 7890/10 מליטאת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (01.11.2010))." - רע"פ 9269/17 ראמי אבו עישה נ' מדינת ישראל (15.01.18)

גניבת כלי רכב בישראל לשם העברתם לשטחי הרש"פ, חמורה ומקוממת במיוחד. בדרך כלל מדובר בעבירות מתוכננות ויזומות, המבוצעות על ידי מספר אנשים. לא אחת מדובר ב"הזמנה" מראש של כלי רכב מסוים, הנגנב בישראל ומועבר לשטחי הרש"פ, בין לצורך פירוקו לשם שימוש בחלקיו - שלעתים חוזרים לישראל כחלק משוק חלקי החילוף, ובין לשם שימוש בו על ידי מזמינו או מכירתו בשוק החופשי במחיר נמוך לאין ערוך משווי ישראל. התחקות אחר רכבים גנובים כאלה, או אחר חלקיהם המפורקים, שהגיעו לשטחי הרש"פ, ותפיסתם והחזרתם לבעליהם בישראל, הינה משימה מסובכת מאוד, הכרוכה בתשומות גבוהות, וסיכויי הצלחתה קלושים ביותר.

הלכה למעשה, בתי משפט מטילים על עבירת גניבת רכב עונשי מאסר בפועל, מאחורי הסורגים, גם כאשר מדובר בנאשמים צעירים או כאלה שאין להם עבר פלילי. פסקי הדין שהובאו בגזר הדין של בית המשפט קמא מדברים בעד עצמם ומשקפים מדיניות עונשית זו.

מעשה העבירה של המערער היה מתוכנן ובוצע בצוותא, והוא הושלם, השיג את מטרתו וגרם לנזקים הכרוכים בו. ושירות המבחן התרשם כי המערער מתקשה לקחת אחריות על מעשיו ולבחון אותם ואת "מידת מחויבותו לחוק ומשמעויותיו" ונוטה להשליך את האחריות על התנהגותו על גורמים חיצוניים. והמערער ביצע את העבירות בזמן שתלוי ועומד נגדו כתב אישום על עבירות רכוש שביצע בשנת 2016.

בהתחשב באמור, קביעתו של בית המשפט קמא שהעונש של 10 חודשי מאסר בפועל שהתביעה ביקשה להטיל על המערער מצוי בחלק התחתון של הענישה הנוהגת בנסיבות דומות והוא משקלל את נתוני הקולא העומדים לזכות המערער, מקובלת עלינו.

סופו של דבר, העונש שהוטל על המערער מצוי בתחומי המנעד שהצדדים הציגו במסגרת הסדר הטיעון שלהם וככלל בנסיבות כאלה ערכאת הערעור לא תטה להתערב בו (ראו מיני רבים ע"פ 2454/18 עזרא שיינברג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 6.12.18]; הוא מתאים לחומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ולמידת אשמו של המערער; ולוקח בחשבון את נתוני ונסיבות הקולא; ואין בו משום החמרה עם המערער. איננו מוצאים עילה המצדיקה להתערב בו.

הערעור נדחה.

על המערער להתייצב לנשיאת מאסרו ביום 07.06.21 בשעה 08:00 בכלא "דקל" במתחם בתי הכלא בבאר-שבע או בכלא אחר, לפי החלטת שב"ס.

כל תנאי השחרור הקבועים למערער, יעמדו בעינם עד להתייצבות המערער לנשיאת מאסרו.

ניתן והודע היום כ"ג אייר תשפ"א, 05/05/2021 במעמד הנוכחים.

יובל ליבדרו, שופט

דניאל בן טולילה, שופט

אליהו ביתן, סגן נשיאה